

Uitstroomperspectief PO-VO

Webinar

Team LOWAN

< Primair onderwijs

Leerlijnen

Kleuters

Groep 3 tot 8

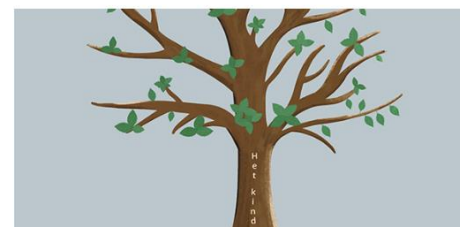
voor het
nieuwkomersonderwijs

LOWAN • Primair onderwijs • **Leerlijnen**

Leerlijnen PO

Ontwikkelijnen kleuters

Leerlijnen groep 3-8

Door-/uitstroomperspectief

Tijdens dit webinar:

- Meerjarenmodel
- Verschil door- en uitstroomperspectief
- Ontwikkelingsperspectief?
- Per domein/vakgebied a.d.h.v. de LOWAN-leerlijnen 3-8 en ISK-leerlijnen
- Maatwerk
- Diverse voorbeelden PO-VO

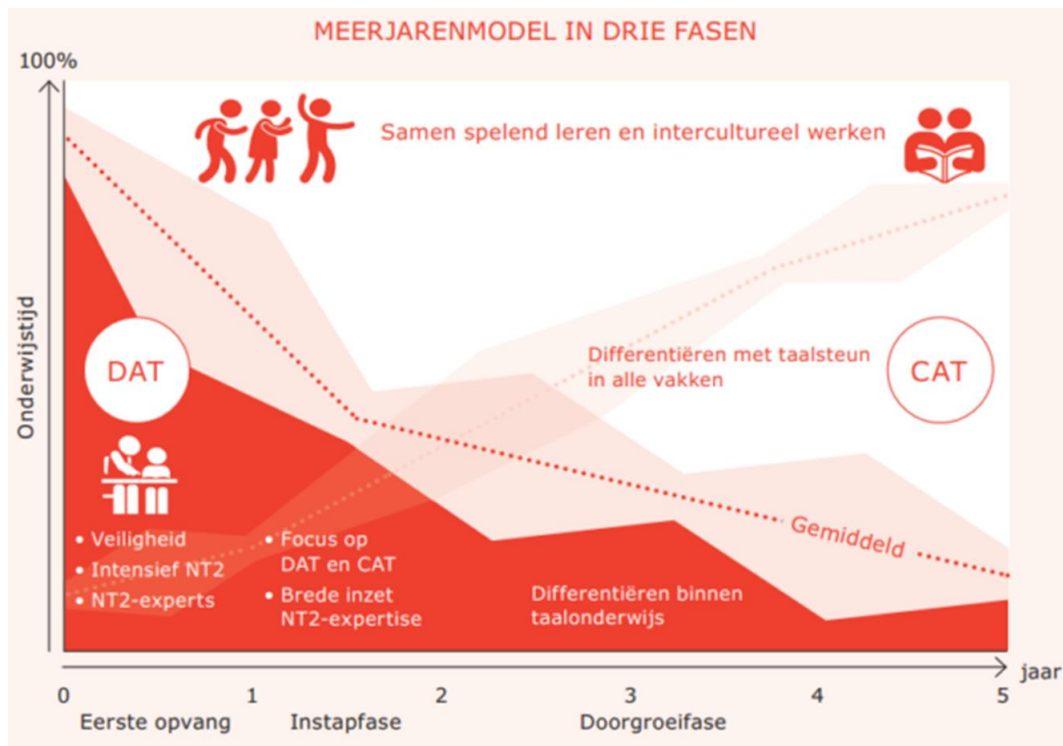
Dit webinar wordt
opgenomen.

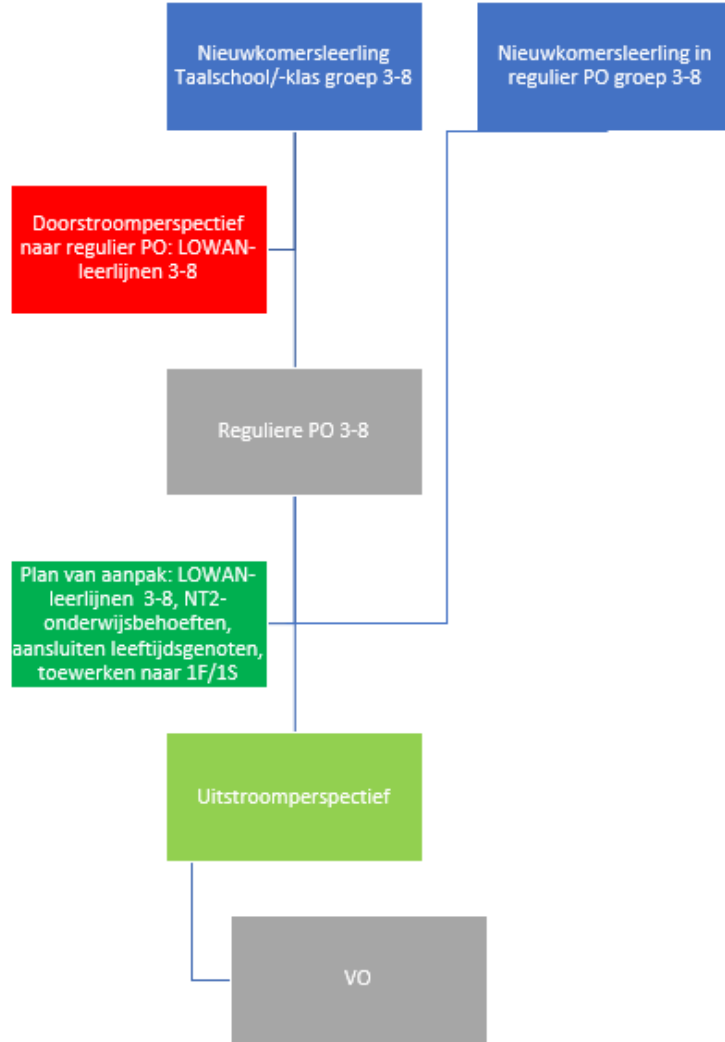
Vragen tijdens dit
webinar?
Chat/vaste momenten.

De presentatie komt in
Pdf-bestand op onze
website te staan.

Meerjarenmodel en uitstroom PO-VO

Voortzetten in het voorzien NT2-onderwijsbehoeften

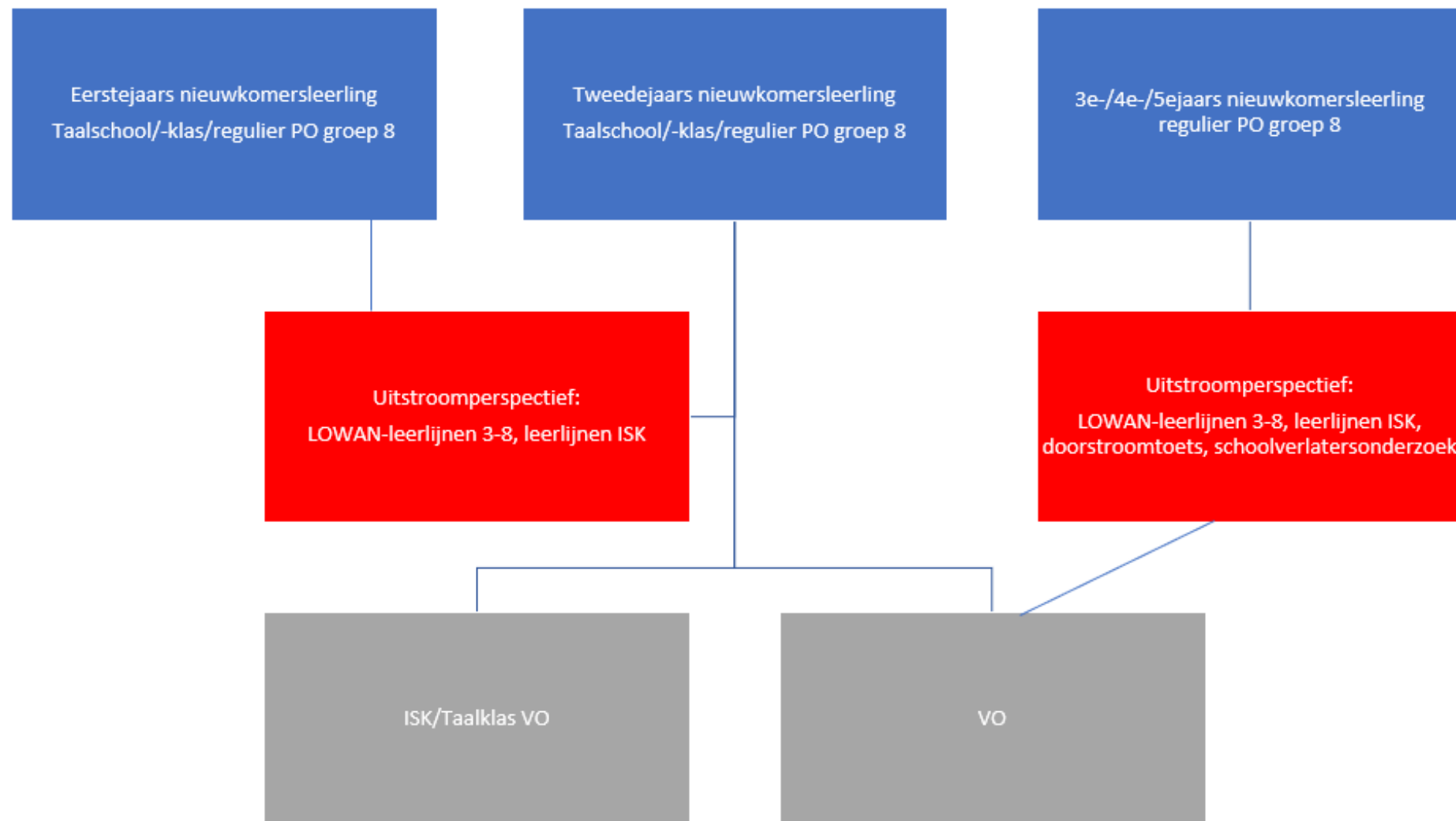

Door-/uitstroomperspectief

Het verschil

Doorstroomperspectief = naar PO

Uitstroomperspectief = naar ISK/TaalklasVO/VO

Ontwikkelingsperspectief?

Perspectief, leerlijn, stroom, profiel etc.

- Ontwikkelingsperspectief is niet verplicht.
- Doelgericht, plannend aanbod wel.
- Eigen document, leerlingvolgsysteem, Schoolkr8

Doorstroomtoets

Handreiking schooladvisering (versie januari 2024) | Brochure | Rijksoverheid.nl

Deze verplichting bestaat, omdat de toets soms laat zien dat een leerling over meer kennis en vaardigheden beschikt, dan gedacht werd. Op de verplichtingen gelden enkele uitzonderingen. Het bevoegd gezag (in de praktijk meestal de schoolleider) kan op basis van de ontheffingsgronden besluiten dat een leerling de doorstroomtoets niet hoeft te maken. Dat geldt voor:

1. Leerlingen die korter dan vier jaar in Nederland wonen en de Nederlandse taal nog niet voldoende beheersen.
2. Leerlingen die een ontwikkelingsperspectief hebben met als verwachte uitstroombestemming vso-arbeidsmarkt of vso-dagbesteding.
3. Leerlingen met een IQ lager dan 75 volgens een recente IQ-test die voldoet aan de criteria van de Cotan. Als de IQ-test ouder is dan twee jaar, dienen gegevens uit het leerling- en onderwijsvolgsysteem te bevestigen dat de ontwikkeling van de leerling niet verder is dan het niveau van eind groep 5 van het basisonderwijs.

Leeswijzer van deze handreiking

1

Wet- en regelgeving bij het schooladvies en de doorstroomtoets

- › Nieuwe wet- en regelgeving vanaf 2022-2024
- › Het schooladvies
- › De doorstroomtoets
- › Toelating tot het voortgezet onderwijs
- › Beoordeling leerresultaten door de Onderwijsinspectie

2

De overgang van primair naar voortgezet onderwijs

- › Van schooladvies naar schoolklimaat
- › Van schoolklimaat naar schooladvies(procedure)

3

De rol van verwachtingen

- › Pygmalion-effect: De invloed van verwachtingen
- › Opleidingsniveau en stelselmatigheid: factoren die verwachtingen beïnvloeden
- › Passende verwachtingen bij het schooladvies: optimisme loont

4

Informatiebronnen bij het schooladvies

- › Informatiebronnen
- › De weg van kenmerken

5

Inhoudelijke overwegingen bij schooladvisering

- › Leerresultaten
- › Zachte leerlingkenmerken
- › Het schooladvies: huidige situatie versus potentie van de leerling

6

Bijstellen schooladvies

- › Termen en voorbereiden
- › Voor- en regelgeving
- › Adviezen voor de bijstelling

7

De betrokkenheid van leerlingen

- › Kindgesprekken
- › Leerlingen voorbereiden op het vo

8

Ouderbetrokkenheid bij de schooladviesprocedure

- › "Het beste voor het kind"
- › Ouders meemaken in het proces

9

Samenwerking met het voortgezet onderwijs

- › Uitdagingen
- › Samenwerking bevorderen
- › De keuze voor de vo-school

Bekijk de themapagina van SLO voor nog meer informatie, handige links en schoolvoorbeelden.
www.slo.nl/handreiking-schooladvies

Voor de leerlingen die onder een ontheffingsgrond vallen, maar wel een schooladvies krijgen, verdient het aanbeveling om zoveel mogelijk relevante toetsgegevens te verzamelen. Bij een grote taalbarriere in de Nederlandse taal kan bijvoorbeeld een non-verbale toets afgenomen worden of een toets in de moedertaal van de leerling.

Het LOWAN richt zich op ondersteuning van onderwijs aan nieuwkomers. Op de [website](#) vindt u relevante handvatten en tips voor de doorstroom van nieuwkomers.

[Nieuwe meertalige
toetspraktijken in het
rekenonderwijs -
LOWAN](#)

Gebruik non-verbale IQ test

- Ter ondersteuning van het uitstroomadvies
- Geïnterpreteerd met de NT2-bril op
- Onderzoeker heeft kennis van de nieuwkomersdoelgroep

Beantwoording van
enkele vragen vanuit
de chat.

Uitstroomperspectief PO-VO

- Een zo goed mogelijke aansluiting bij leeftijdsgenoten
- Om richting te geven
 - LOWAN-leerlijnen 3-8 Leerlijnen - LOWAN
 - Leerlijnen ISK (LOWAN-VO) Leerlijnen ISK - LOWAN
 - LOWAN - goede eigen beredenering
- Hoge verwachtingen hebben
 - OP2 zicht op ontwikkeling en begeleiding
 - OP3 pedagogisch-didactisch handelen

Handvatten

- Per domein/vakgebied
- Zo snel mogelijk en zo goed mogelijke aansluiting bij leeftijdsgenoten.
- Leerlingen leeftijd groep 8
 - indien mogelijk, inzetten op versnellen
 - richtlijn 20 dle in 1 leerjaar
 - eventueel hiaten: herhaling, extra inzetten
- Leerstof in een versneld tempo aankunnen -> leercapaciteit leerling -> meenemen in advies en overdracht.

Overzicht leerdoelen | MONDLELINGE TAALVAARDIGHEID | 9/12 jaar > groep 3-8

Beginsituatie bepalen →

De leerling ...

Voorwaardelijke doelen

- ... kan zijn aandacht richten bij het luisteren naar (visueel ondersteunde) concrete woorden en korte zinnen in het hier en nu
- ... luistert precies met visuele ondersteuning om woorden en korte zinnen te onderscheiden, te begrijpen en te leren
- ... kan de rol van luisteraar **communicatief** (d.w.z. gaat eenvoudige (non-verbale) interactie aan, maakt contact) vervullen in situaties waarin hij zich veilig voelt (onder andere door het herkennen van situaties, woorden, kleine groep)
- ... kan de rol van spreker **communicatief** (d.w.z. gaat eenvoudige (non-verbale) interactie aan, maakt contact) vervullen non-verbaal en/of verbaal in situaties waarin hij zich veilig voelt

Minimum doelen

- ... reageert als luisteraar op **gepaste** manier (verbaal of non-verbaal) op de inhoud
- ... toont interesse in de ander, gaat interactie aan
- ... valt een ander niet ongepast in de rede (verbaal of non-verbaal) begrijpt regels van beurt nemen
- ... herkent in verhaal persoon, gebeurtenis of plaats op een afbeelding en legt een relatie tussen woord en afbeelding binnen **concrete context** met aanwijzingen
- ... kan als luisteraar de gesprekslijn vasthouden binnen **concrete context** met aanwijzingen
- ... doet **verbaal/non-verbaal** actief mee aan gesprekken in kleine en of grote groepen (en neemt initiatief in situaties waarin hij zich veilig voelt). Aandachtspunt is eventuele spreekangst
- ... kan een (persoonlijk) verhaal passend bij taalleerfase, in kernwoorden en toenemend in complexiteit, navertellen met en gebruik van lichaamstaal
- ... kan in kernwoorden vertellen **communicatief** (dat wil onder andere zeggen: gaat eenvoudige (non-verbale) interactie aan, maakt contact, doet poging tot

po/leerlijnen

Uitstroomniveau bepalen m.b.v. de LOWAN-leerlijnen 3-8

- Geeft richting aan wat realiseerbare verwachtingen zijn.
- Geeft richting aan het onderwijs aan de nieuwkomersleerlingen.
- Aansluiting bij leeftijdsgenoten

Per domein of vakgebied

Woordenschat

Technisch lezen

De leerling ...

Streefdoelen
alle leerlingen

- ... luistert naar teksten waarvan kernwoorden bekend zijn; teksten gaan over alledaagse concrete **herkenbare** onderwerpen aansluitend bij de belevingswereld (eventueel met visuele ondersteuning)
- ... luistert precies om korte, **concrete instructie** te begrijpen eventueel met **visuele ondersteuning**
- ... herkent **persoon, plaats of gebeurtenis** in een verhaal en legt een relatie met eigen kennis en belevingswereld
- ... kan **begrip** van teksten kenbaar maken (oplopend in begrip van kernthema, tijdsvolgorde, verwijz- en oorzaakrelaties) met gebruik van visueel materiaal
- ... doet met ondersteuning een voorspelling op basis van de introductie en stelt deze al luisterend bij
- ... **verwoordt zijn eigen gedachten** en denkvragen in woorden passend bij **taalniveau** (aangeboden woorden, non-verbale ondersteuning)

Extra
streefdoelen

- ... kan een gesprek in **hier en nu** of met concrete opdracht of structuur leiden
- ... houdt rekening met een goede beurtwisseling

Richtlijn, na ca. 40 weken, aansluiten bij leeftijdsgenoten

- Waar staat de nieuwkomer in zijn ontwikkeling?
- Hoge verwachtingen
- Geen lineaire ontwikkeling
- Mate van beheersing neemt toe, swirl
- Verschil tussen vakgebieden
- Voorwaardelijke doelen, minimale doelen, streefdoelen alle leerlingen en extra streefdoelen

Voorwaardelijke doelen → deze doelen vormen de basis

Minimale doelen → deze doelen moeten alle leerlingen ten minste behalen

Streefdoelen alle leerlingen → deze doelen worden voor alle leerlingen nagestreefd

Extra streefdoelen → komen aan bod voor leerlingen die versneld door de leerstof kunnen

ie of meer lettergrepen lezen
e woorden kan de leerling
(d lezen)

ezen zoals *computer en bureau*
nd op -tie lezen als *vakantie of politie*
woorden eindigend op

zen zoals bijvoorbeeld

als 's ochtends

gesproken als /sj/ zoals in *chauffeur*
sproken als /zje/ zoals in *garage*

DLE cirkels

Zwevende DLE's

- Geen harde normen
- Handvatten bijpassende leerstof
- Handvatten bijpassende toetsen

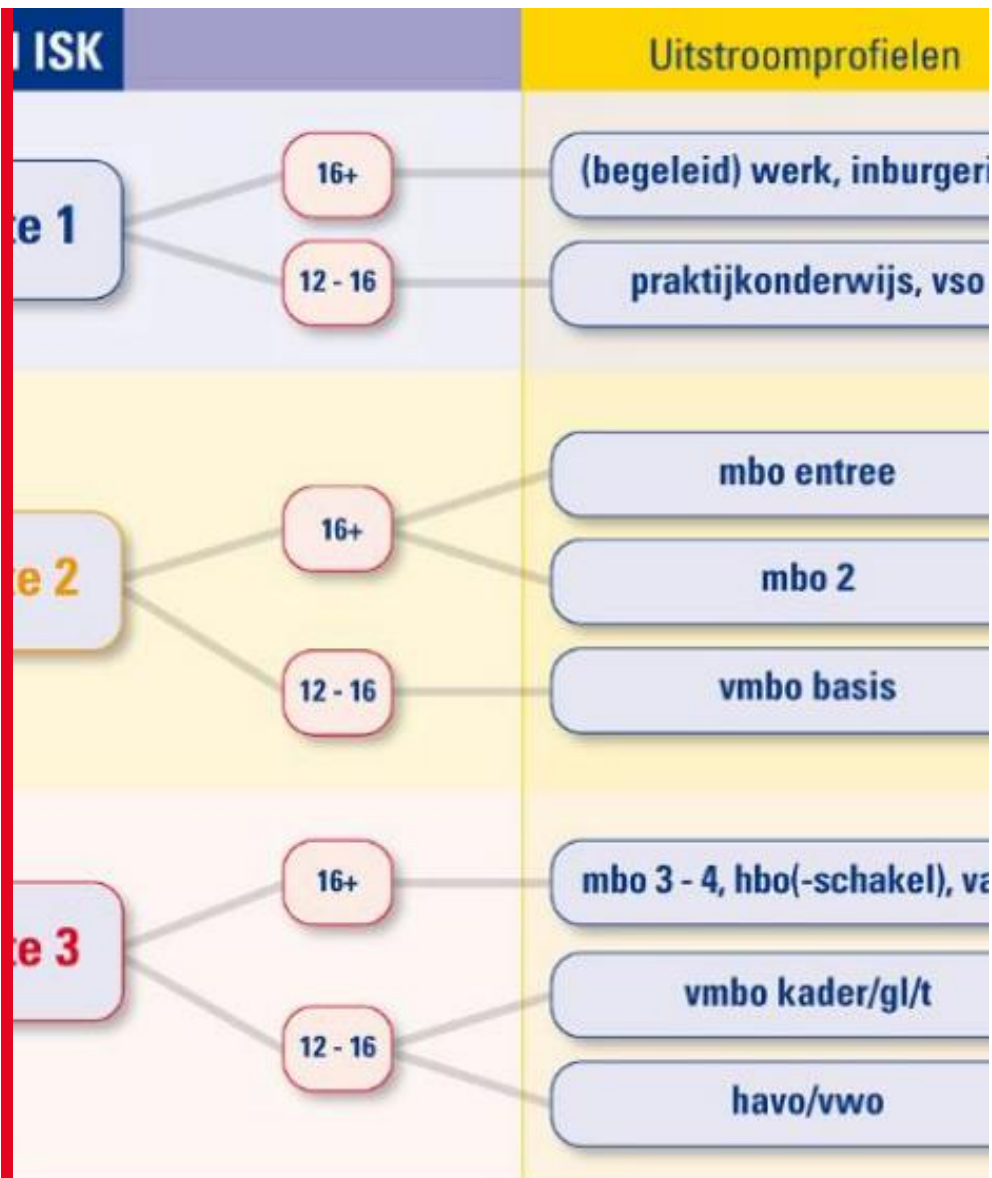
Beantwoording van
enkele vragen vanuit
de chat.

Ouders en leerlingen

Nederlands onderwijssysteem

ISK en het Nederlands onderwijssysteem - LOWAN

Uitstroomprofiel ISK

Als onderlegger

- Streefdoelen NT2 om vanuit ISK uit te stromen naar een reguliere VO onderbouw/VO bovenbouw/mbo
- Domein taal: luisteren, lezen, gesprekken, spreken en schrijven.
- Geven beeld van waar de nieuwkomers naartoe moet kunnen werken.
- Filmpjes met uitleg verschillende routes.

Beantwoording van
enkele vragen vanuit
de chat.

Voorbeeld gemeente Emmen/Coevorden/Borger-Odoorn

Internationale Taalgroep Emmen

- PO-VO: vanaf Expertisecentrum voor Anderstaligen Emmen, AZC school (obs Hesselanden), reguliere basisschool gemeente Emmen/Coevorden/Borger-Odoorn
- Voor: 1e, 2e, 3 e , 4e , 5e en 6e jaars nieuwkomers
- Maatwerk
- Beginnersgroep, gevorderde groep, combi-groep, enkele uren tot en met eindexamen
- Benaming Taalklas vanwege spreiding over alle VO-scholen (geen ISK benaming)
- 1 coördinerende schoolbestuur (bekostigd door gemeente en bijdrage verschillende VO-besturen)
- Sterke regionale samenwerking: doel risicospreiding, kansengelijkheid

Voorbeeld TEC Zierikzee

Kopklas en samenwerking VO

- 2e jaars nieuwkomers
- Reisafstand ISK erg groot
- Gefinancierd door bestuurder
- Pilot
- Verdiepend en verbredend aanbod: Blink, rijke teksten, huiswerk, agenda, taalniveau bepalen
- Nauwcontact met ISK
- Informatiemiddag: PO, VO en ISK
- VO gaat zich scholen
- Succesfactor: directie en bestuur in samenwerking ISK en VO

Handvatten goede uitstroom naar ISK/Taalklas VO/VO

- Nieuwkomers blijvend op agenda PO-VO overleggen
- Regionale samenwerking PO-VO: gemeente, besturen, scholen
- Regelmatig is gesprek met ISK/Taalklas VO/VO
- Geef inzicht aan VO over verwachte uitstroom vanaf PO
- Verzamel zoveel mogelijk gegevens: beginsituatie, observaties, geanalyseerde en geëvalueerde toets gegevens, geef inzicht in groei (met versnelling)
- Leertempo in kaart brengen
- Leerling mee naar VO
- Inzetten op kansengelijkheid en kansrijk adviseren
- Informeer ouders over Nederlandse onderwijssysteem (vraag naar onderwijssysteem)
- Betrek de leerling erbij: zelfstandigheid
- Maatwerk

Oproep!

Vragenlijst overgang PO-VO – LOWAN

Eén van de veelgehoorde knelpunten gaat over de PO-VO procedure. Vragen gaan dan vaak over de procedures, overdrachten tussen scholen, het omgaan met toetsen, kansengelijkheid (onder advisering op basis van toetsresultaten), etc. Daarom hebben we samen met de PO-Raad en de VO-Raad besloten om in 2024 breed onderzoek te doen naar de PO-VO procedure m.b.t. het onderwijs aan nieuwkomers.

Vul de vragenlijst in

We hebben een korte vragenlijst gemaakt en waarderen het als zoveel mogelijk collega's deze vragenlijst invullen.

Meer weten over doorstroomperspectief?

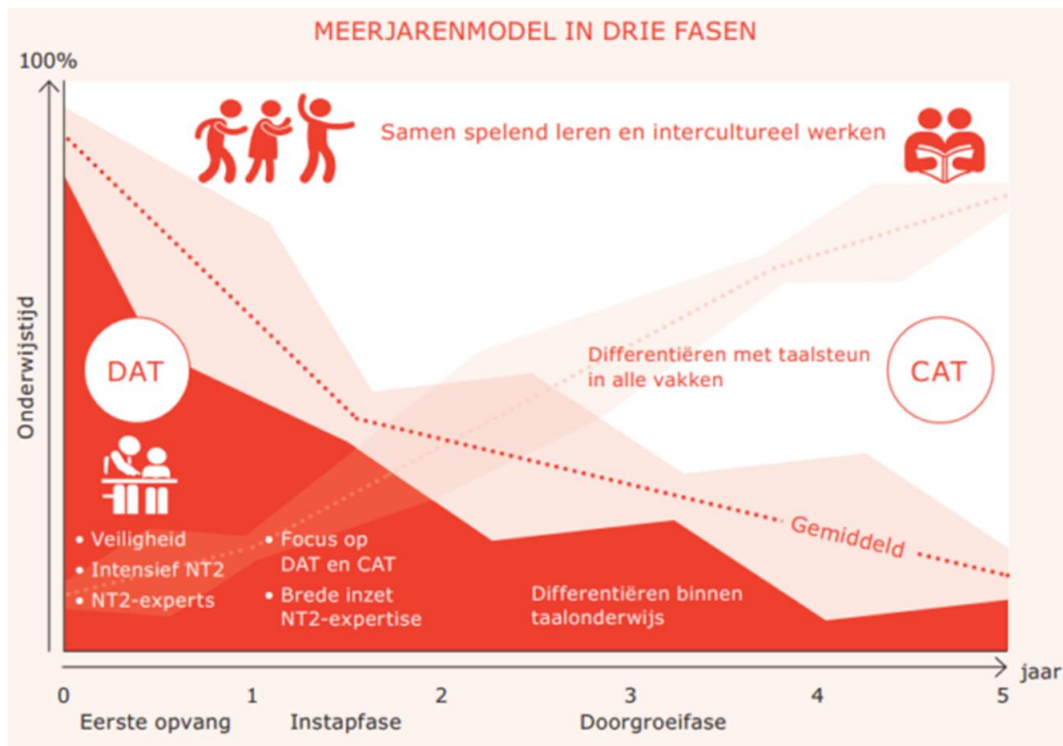
- 15 april 2024 webinar: Doorstroomperspectief naar groep 3-8 regulier basisonderwijs
- 14 mei 2024 webinar: Doorstroomperspectief kleuters naar groep 3

Meer weten over samenwerken voor nieuwkomers in de regio?

Webinar | It's My Child: Samenwerken voor nieuwkomers in de regio -
Steunpunt Passend Onderwijs (steunpuntpassendonderwijs-povo.nl)

Meerjarenmodel en uitstroom PO-VO

Voortzetten in het voorzien NT2-onderwijsbehoeften

LOWAN-community

Word jij ook lid?

Community LOWAN-PO – LOWAN

Vragen?

Helpdesk LOWAN-PO

030-2324848

helpdesk@lowanpo.nl

www.lowan.nl